

Evangelia quattuor

**Saint Pierre des Fossés
ou
Saint Maur sur Loire
816 - 830**

**Bibliothèque Nationale de France
Latin.11959**

**Mise en pages et en images
Jean-Luc Monneret
2024**

f.20v

Cet évangélaire a été créé entre 816 et 830 pour Louis I le Pieux, en l'abbaye Saint Pierre des Fossés, près Paris, ou en l'abbaye Saint Maur sur Loire, près Angers.

Il est écrit par plusieurs mains en minuscule caroline.

C'est un manuscrit de 206 folios de parchemin de 28 x 21 cm. Il contient, après les planches du canon d'Eusèbe de Césarée, le texte des quatre évangiles et un capitulaire, liste des péripopes évangéliques

L'évangélaire est conservé par la Bibliothèque Nationale de France sous la cote Latin.11959.

Jean-Luc Monneret
Mars 2024

PLC EPLC: BI IACOBI APLI.

Romani. Confitemini alterutrum peccata ustra.
& orate p̄ inuicē ut saluemini. Multū em̄ ua
let. deprecatio iusti assidua. **H**elias homo erat si

pluere supra milis nobis passibilis. & oratione orauit et̄ pluit an
nos tres & menses sex. Et rursū orauit. & celum

dedit pluuiam. & terra fructum suum. **S**iquis autē
trauerit ex uobis aueritate & conuerterit quis eum.
scire debet qm̄ qui conuerſi fecerit peccatore aber
rore uie sue saluabit animā ei amorte. Et operit.

multitudinē peccatorū. **SCD̄M LUCAS.**

In illo tempore. **D**ixit dñs ihs̄ discipulis suis. **Q**uis uirum
habebit amicum. & ibit ad illum media nocte. & dicet
illi. **A**mice. commoda michi tres panes. qm̄ amicus
meus uenit de uia ad me. & non habeo quod ponā ante
illū. **E**t ille de uinculis respondens. dicat. **N**oli mihi
molestus. et̄ iam hostium clausum. ē. & pueri mei me
cum sunt incubili. non possum surgere & dare tibi.

2
Et ille si perseverauerit pulsans: dico uobis: & si non
dabit illi: fingens eo quod amicus ei sit: propter improbitatem
tamen ei surget: & dabit illi quot quot habet & necessa-
rios. **E**t ego: uobis dico. **P**etite: & dabitur uobis.
Querite: & inuenietis. **P**ulsate: & aperietur uobis.
Omnis enim qui petit accipit: & qui querit inuenit: & pul-
santi aperietur. **Q**uis autem ex uobis patrem petat panem
Numquid lapidem dabit illi: **A**ut piscem. **N**umquid
pro pisce serpentem dabit illi: **A**ut si petierit ouem. **N**um-
quid porriget ei scorpionem: **S**i ergo uos cum sitis mali
nostri bona dare filius uirum: quanto magis pater u-
strus de celo dabit spiritum bonum: petentibus se. **INCIPIT ASCENSUS.**

In diebus illis. **LC ACTUVM APTORVM:**
Repperunt iudei sermonem domini nostri ihesu christi: & bap-
tizati sunt & appositae sunt illis die anime circiter tria
milia. **E**rant autem perseverantes in doctrina apostolorum:
& communicatione fractionis panis: & orationibus. **F**iebat
autem omni anime timor: multa quoque prodigia & signa

M. Germani a Bratis

olim 1133

S. Martini 112

N. 664.

quia omnia que dedisti michi absterunt: quia que dedisti
 michi dedi eis: & ipsi acceperunt: & cognouerunt uere
 quia a te exiui: & crediderunt quia tu memisisti. **E**go
 pro eis rogo: non pro mundo rogo: sed pro his quos de
 disti mihi quia tui sunt. **E**t mea omnia tua sunt: et
 tua mea sunt: & clarificatus sum in eis; **E**t iam non
 sum in mundo: & hi in mundo sunt: & ego ad te
 uenio;

DE VETISSIMA PAE DMSO H R NIMVS

No uim opus me facere cogis exuclere ut post exem-
plaria scripturarum toto orbe dispersa quaequid-
dem arbitrarie secliam. & quia inter se uariant quae sint
illa quaecumque greca consentiant ueritate decernam
pius labor. sed periculosa praesumptio; Judicare
de ceteris ipsum ab omnibus iudicandum. senes
mutare linguam. & canescentem mundum ad imi-
tia retrahere paruulorum; Quis enim doctus
pariter uel indoctus cum immanus uolumen adsumpsit.
& a salua quam semel in bibit uiderit discrepare quod
lectitat. Non statim erumpat in uocem me falsarium. me
clamans esse sacrilegum. quia audeam aliquid in ueteribus
libris addere. mutare. corrigere; Aduersus qua inuidi-
am duplex causa me consolator. Quod & tu quis sum sacer-
dos effici iubes & uerum non esse quod uariat. & iam male-
dicoꝝ testimonio comprobatur; si enim latinis exemplaribus
fides est adhibenda. respondeant quibus tot sunt exempla-
ria. paene quod codices; si autem ueritas est querenda de
pluribus. cur non ad grecam originem reuertentes. eaq;
uel auiciosis inter praecipua male edita. uel a praesumpto-
ribus impertitis emendata per uetisius. uel a librariorum

simorū dierum & diebus breuiatis de pseudo xp̄i. de pseudo p̄phe-
tis. de aduentu saluatoris. & occasu elementorū. De decem
uirginibus. de talentis de duobus adextris & aedibus a sinistris
& de operibus eorū. ¶ quae unguento perfudit ihm.

xx
vii De iudeorū consilio. de comprehendendo ih̄u. de muliere
iudas praemiū peti. ut tradat ihm. caenans de iuda tradi-
tore suo ad discipulos loquitur oblatio eius.;

xx
viii Petrus dicit quod tertio pullo abnegaturū eum esse & oratio
nis ih̄u ad patrem. iudas ihm osculo tradidit. & petrus au-
riculam abeidit. ih̄s falsis testib; condemnatur & inluditur.;

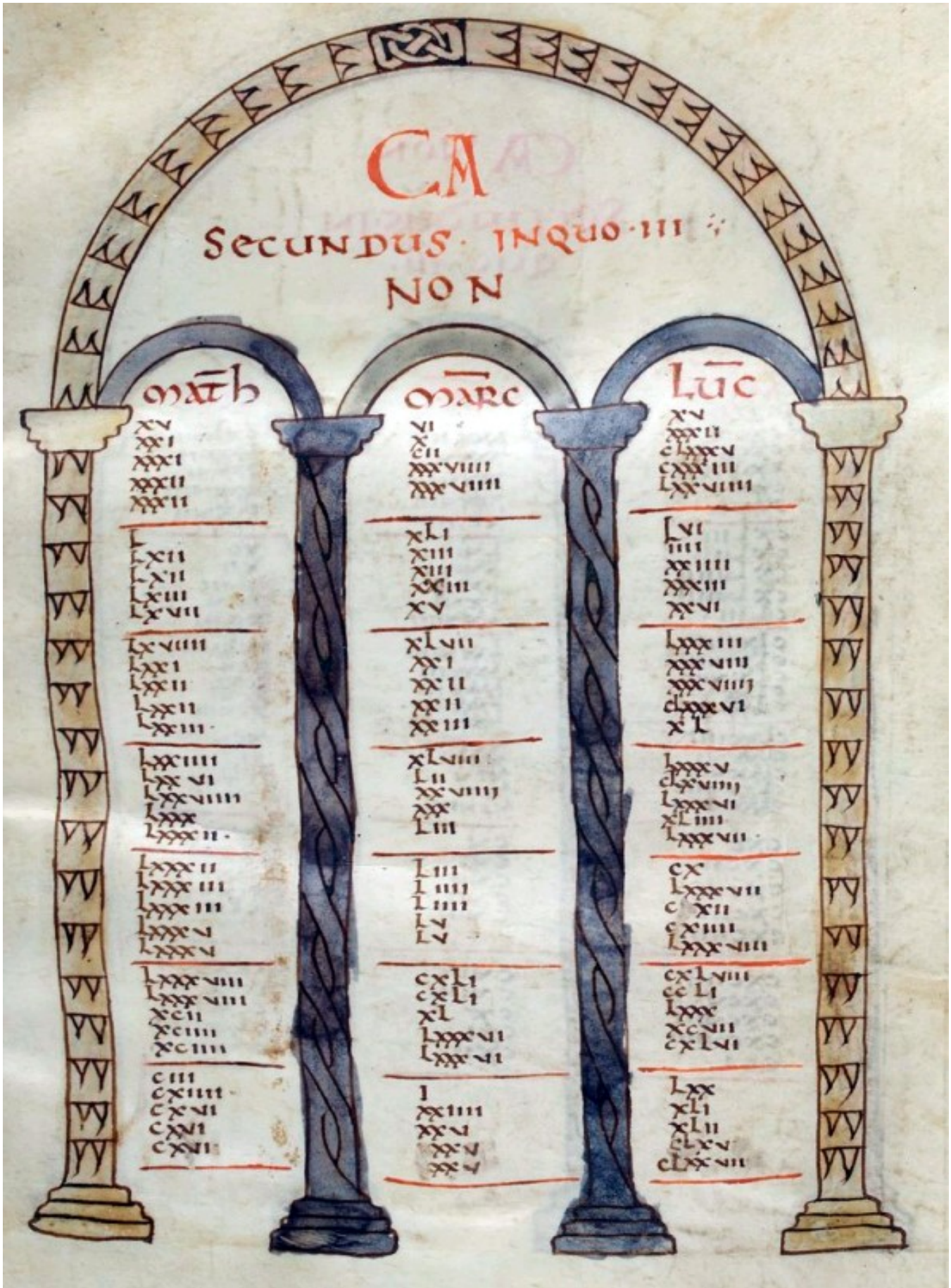
Petrus tertio abnegat & lacrimatur. ih̄s pilato traditur
& iudas laqueo se suspendit. de agro figuli. iudicium pilati
& de barabbā latrone.;

xx
viii Passio ih̄u & sepultura & resurrectio eius. nonq; manda-
ta. & doctrina eius de baptismo.;

EXPLICIT BREVIARIUM

f.13r à 19r – Canons eusébiens des Évangiles.

CANON
SECUNDUS IN
QUO III.

MATH

exxi
exxi
exxi
exxi
exxi

exxi
exxi
exxi
exxi
exxi

exxi
exxi
exxi
exxi
exxi

exxi
exxi
exxi
exxi
exxi

exxi
exxi
exxi
exxi
exxi

exxi
exxi
exxi
exxi
exxi

MARC

exxi
exxi
exxi
exxi
exxi

exxi
exxi
exxi
exxi
exxi

exxi
exxi
exxi
exxi
exxi

exxi
exxi
exxi
exxi
exxi

exxi
exxi
exxi
exxi
exxi

exxi
exxi
exxi
exxi
exxi

LUC

exxi
exxi
exxi
exxi
exxi

exxi
exxi
exxi
exxi
exxi

exxi
exxi
exxi
exxi
exxi

exxi
exxi
exxi
exxi
exxi

exxi
exxi
exxi
exxi
exxi

exxi
exxi
exxi
exxi
exxi

CA
 TERTIUS INQUO-
 NON .iii

mat̄h

I
 II
 VII
 VII

LXIII
 LXIII
 XC
 XCVII

CXI
 CXI
 CXI
 CXII
 CXII

CXII
 CXII
 CXII
 CXII
 CXII

CXII
 CXLII

EPL

INQUO

Luc̄

XIII
 XIII
 XIII
 XVI
 I

LXIII
 LXIII
 LXIII
 CXXI

CXVIII
 CXVIII
 CXVIII
 CXVIII
 CXVIII

CXVIII
 CXVIII
 CXVIII
 CXVIII
 CXVIII

CXVIII
 XCII

CANON

.iii. mat̄

ioh̄

I
 III
 V
 II
 XXV

CXVI
 XXXVII
 CXXIII
 CXXVIII

CXLVIII
 XXX
 CXXIII
 LXXXVII
 XLIII

LXI
 LXII
 LXXVII
 XC
 CLIII

CXLII
 XLVII

TERTIUS

LUCAS

IOHAN

CANON III INQUO;
; III;

mat

xviii
cxviii
cxviii
cxviii
cxviii

clxi
cciiii
cciiii
ccxvii
ccxvii

ccxvi
ccxvi
cc lxxvii
cc lxxviii
cc lxxviii

cc lxxxvii
cc lxxxviii
cc lxxxviii
cc lxxxviii
cc lxxxviii

cccxxi
cccxxi
cccxxiii
cccxxviii
cccxxviii

cccxxxiii

FINIT

mat

marc

viii
xxxi
xxxi
lxxvii
lxxvii

lxxxvii
cxxxvii
cxxxvii
cxxxvii
cxxxvii

cxxxvii
cxxxvii
clxxviii
clxxviii
clxxviii

clxxviii
clxxviii
clxxviii
clxxviii
clxxviii

cc
cc
cciii
ccvii
ccvii

ccxi

CANON III

marc

ioh

xxxi
xciii
xciii
xciii
xciii

liii
xc
xxxvii
c
cxxxviii

cxxxvii
cxxxviii
xcviii
lxxvii
cxxxvii

clii
cvii
lxx
ciii
clxiii

clxxx
cxviii
clxxxviii
clxxxvii
clxxxviii

cciii

INQUO;

ioh

CANON; V; IN QVO; II;

A highly decorated manuscript page featuring a large arch at the top containing the title 'CANON; V; IN QVO; II;'. Below the arch are four vertical columns, each with its own smaller arch at the top. The columns alternate between the initials 'MAt' and 'LVC'. Each column contains dense Latin text, likely a canon law, with horizontal red lines separating sections. The page is framed by intricate Celtic knotwork in orange, grey, and blue tones. The columns are supported by decorative bases at the bottom. The text in the columns is arranged in a grid-like fashion, with some lines extending across the boundaries of the columns.

CANON: VI: IN QUO:

I

I

MAI

viii
xvii
xx
xxii
xliiii

lxxxvii
lxxxviii
cxxxviii
cxlv; cxlviii

cxlviiii
c lvi
c lviii
c lviiii
c lviiii

clxx
clxxviii
clxxviiii
clxxxiiii
clxxxviii

clxxxviii
ccii
ccviii
ccv

ccxxviii
ccxxviii
ccxxviii
cc l
cc lvi

MAR

iiii
vii
viii
xi
cxviii

lxxiii
cxxxviii
cxxxviii
cxlv
lx

lxxv
lxxviii
lxxviii
lxxviii
lxxviii

lxxviii
lxxviii
lxxviii
lxxviii
lxxviii

c
ciii
cxiii
cxv
cxviii

cxviii
cxli
cxliii
cxliii
cxliii
cxliii

CVS

cc lvi
cc lxx
cc lxxviii
cc lxxxviii
cc lxxxviii

cxlviiii
c lvi
c lviii
c lviiii
c lviiii

cc lxxxviii
cc lxxxviii
cc lxxxviii
cc lxxxviii
cc lxxxviii

clxxxviii
clxxxviii
clxxxviii
clxxxviii
clxxxviii

ccc
cccviii
cccxi
cccxxxviii

cccxl
cccxlvi
ccc l

cccxi
cccxlvi
cccxlvi

FIN CAN. VI.
IN QUO. DUO.
MAI. MARC

**CANON: VII: IN
QVO DVO**

mat

XLIII
XLIII
XLIII
CXX

CANON:

LUCAS

XLIII
XLIII
XLIII
XLIII
XLIII

XLIII

XLIII

XLIII

XLIII

CANON

XXX
XXX
CCXXIII
CCXXIII
CCXXIII

CCXXIII

CCXXIII

CCXXIII

CCXXIII

CCXXIII

thevs

LXXXIII
XLIII
XXXII
XXXIII
LXXXII

VIII: IN

MAR

XLIII
XLIII
XLIII
XLIII
XLIII

CCXLIII

CCXLIII

CCXLIII

CCXLIII

LUCAS

CCXLIII
CCXLIII
CCXLIII
CCXLIII
CCXLIII

CCXLIII

CCXLIII

CCXLIII

CCXLIII

CCXLIII

ioh

CLXXXV
CCVII
CCXXV
CI

QUODVO

CVS

LXXXIII
LXXXIII
LXXXIII
LXXXIII
LXXXIII

CLXXXVI

CLXXXVI

CLXXXVI

QUODDUO

IOH

CLXXXIII
CLXXXIII
CLXXXIII
CLXXXIII
CLXXXIII

CLXXXVI

CLXXXVI

CLXXXVI

CLXXXVI

CLXXXVI

CANON: X. + CANON: X.
IN QUO PROPRIAE | IN QUO PROPRIAE

MATH

II
III
VII
XIII
XXIII

XXVII
XXVIII
XXXIII
XXXVII
XXXVIII

XXXVIIII
XXXVIII
XXXVII
XXXVI
XXXV

XXXII
XXXI
XXXVIII
XXXVIIII
XXXVI
XXXV
XXXIIII

CI
CII
CVIII
CXIII
CXVII

CXXIII
CXXVIII
CXXVII
CXXXVI
CXLI

MATH

CL
CLV
CLXVII
CLXXI
CLXXVII

CLXXXI
CLXXXIII
CLXXXVI
CLXXXVIII
CXCI

CXCVI
CC
CCX
CCXII
CCXIII

CCXXII
CCXXVII
CCXXX
CCXXXIII
CCXXXIV

CCXXXVIII
CCXLVI
CCLXXVIII
CCCLXXIII
CCCLXXXIII

CCCLIII
CCCLXVIII
CCCLXXIII
CCCLXXVII
CCCLXVI

CCCL
CCCLV

MARC

XVIII
XXI
XXIII
XXVII
LIII

LXII
LXX
LXXIII
LXXXI
LXXXVIII

XC
XCII
XCIII
CI
CIII

CXXIII
CXXVII
CLXXXVI
CCXIII
CCXXXIII

CANON: X: IN QVOPRO PRIME

Lūc

I
II
III
IV
V

VI
VII
VIII
IX
X
XI
XII

XIII
XIV
XV
XVI
XVII
XVIII

XIX
XX
XXI
XXII
XXIII
XXIV

XXV
XXVI
XXVII
XXVIII
XXIX
XXX

XXXI
XXXII
XXXIII
XXXIV
XXXV
XXXVI

Lūc

XXXVII
XXXVIII
XXXIX
XL
XLI
XLII

XLIII
XLIV
XLV
XLVI
XLVII
XLVIII

XLIX
L
LI
LII
LIII

LIV
LV
LVI
LVII
LVIII
LIX

LX
LXI
LXII
LXIII
LXIV
LXV

LXVI
LXVII
LXVIII
LXIX
LXX
LXXI

Lūc

LXXII
LXXIII
LXXIV
LXXV
LXXVI
LXXVII

LXXVIII
LXXIX
LXXX
LXXXI
LXXXII
LXXXIII

LXXXIV
LXXXV
LXXXVI
LXXXVII
LXXXVIII
LXXXIX

LXXXX
LXXXXI
LXXXXII
LXXXXIII
LXXXXIV
LXXXXV

CANON · X · IN QVOPPRIAE

IOH

lxxvii
lxxviii
lxxviiii
lxxviiii
lxxviiii

lxxviiii
lxxviiii
lxxviiii
lxxviiii
lxxviiii

lxxviiii
lxxviiii
lxxviiii
lxxviiii
lxxviiii

lxxviiii
lxxviiii
lxxviiii
lxxviiii
lxxviiii

lxxviiii
lxxviiii
lxxviiii
lxxviiii
lxxviiii

lxxviiii
lxxviiii
lxxviiii
lxxviiii
lxxviiii

lxxviiii
lxxviiii
lxxviiii
lxxviiii
lxxviiii

lxxviiii
lxxviiii
lxxviiii
lxxviiii
lxxviiii

IOH

lxxxvi
lxxxviii
lxxxviiii
lxxxviiii
lxxxviiii

lxxxviiii
lxxxviiii
lxxxviiii
lxxxviiii
lxxxviiii

lxxxviiii
lxxxviiii
lxxxviiii
lxxxviiii
lxxxviiii

lxxxviiii
lxxxviiii
lxxxviiii
lxxxviiii
lxxxviiii

lxxxviiii
lxxxviiii
lxxxviiii
lxxxviiii
lxxxviiii

lxxxviiii
lxxxviiii
lxxxviiii
lxxxviiii
lxxxviiii

lxxxviiii
lxxxviiii
lxxxviiii
lxxxviiii
lxxxviiii

lxxxviiii
lxxxviiii
lxxxviiii
lxxxviiii
lxxxviiii

IOH

clxxxviii
clxxxviiii
clxxxviiii
clxxxviiii
clxxxviiii

clxxxviiii
clxxxviiii
clxxxviiii
clxxxviiii
clxxxviiii

clxxxviiii
clxxxviiii
clxxxviiii
clxxxviiii
clxxxviiii

clxxxviiii
clxxxviiii
clxxxviiii
clxxxviiii
clxxxviiii

clxxxviiii
clxxxviiii
clxxxviiii
clxxxviiii
clxxxviiii

clxxxviiii
clxxxviiii
clxxxviiii
clxxxviiii
clxxxviiii

clxxxviiii
clxxxviiii
clxxxviiii
clxxxviiii
clxxxviiii

clxxxviiii
clxxxviiii
clxxxviiii
clxxxviiii
clxxxviiii

f. 19v – Les évangélistes Saint Matthieu et Saint Marc et leurs symboles.

f.20r – Les évangélistes Saint Luc et Saint Jean et leurs symboles.

INCIP EVANG SECUND MAT

LIBER EVERTONS

L ihu xpi filii dauid filii abraham; Abraham genuit isaac; Isaac autem genuit iacob; Jacob autem genuit iudam & fratres eius; Judas autem genuit pharaz & zara^{de} thamar; phares autem genuit esrom; Esrom autem genuit aram; Aram autem genuit amina dab; Amina dab autem genuit naa son; Naa son autem genuit salmon; Salmon autem genuit booz derachab; Booz autem genuit obed ex ruth; Obed autem genuit iesse; Iesse autem genuit dauid regem; Dauid autem rex genuit salomonem ^{ex maria} futuro; Salomon autem genuit roboam; Roboam autem genuit abia; Abia autem genuit asa; Asa autem genuit iosaphat; Josaphat autem genuit ioram; Ioram autem genuit oziam; Ozias autem genuit ioxtham; Ioxtham autem genuit achaz; Achaz autem genuit ezechiam; Ezechias autem genuit manassen; Manas ses autem genuit amon.

f.21r – Début de l'Évangile selon Saint Matthieu.

mandavi uobis; & ecce ego uobiscum sum omnibus diebus. usq; ad consumationem saeculi;

EXPT. EUGL. SECUNDUM MATHEUM;

INCIPIT INTERPRETATIO NOMINUM HEBRAICARUM. EX EUANGEL. SCILICET MARCI

Arimathias. altitudo eius uel exaltatus est ipse.

Abbapater. syrum est non hebreum.

Idumea rufa siue terrena.

Cenna zelotes. unde in alio loco charneus.

Salome pacifica; **T**iro angustiae. tyris quippe lingua hebraea. for dicitur quod in nrm sermonem

Tiberius uisio eius. siue bonitas eius; (transfertur angustia.)

Talitha cum puella surge. syrum est;

Israhel. homo uidens dm. sed melius rectus dm;

Trachonitidis. negotiatio tristitiae.

Fetha aperi. **TESTIMONIA QUAE IN MARCO;**

Tues filius meus. **V**ox de caelis sup iordanem fluum

Populus hic labis me honorat. **I**n isaia

honorare patrem tuum & matrem. **I**n exodo.

Propter hoc relinquit homo patrem. **I**n genesi.

Ne adterabis. **I**n exodo.

Lapidem quem reprobauerunt. **I**n psalmo. cxvii;

Ego sum ds abraham **I**n exodo.

Audi israhel **I**n exodo.

Diligis proximum tuum. **I**n exodo.

Dixit dñs dominomeo; In psalmo. c. viii)
Et cum iniquis deputatus est; In isaia;
Explicit secundus marcus;
Incipit prologus marci euangelista

Marcus euangelista di. & p̄tri in baptisate
filius. adq; in diuino sermone discipulus. sacer
dotū in iust. agens. secundum carnem leuita
conuersus ad fidem xp̄i euangeliū in italia scripsit; Offen
dens in eo quid & generis suo deberet. & xp̄o; Nam in iust. prin
cipi in uoce phœticae exclamationis instituens ordinem
leuiticæ electionis ostendit. ut praedicans praedis
tinatū iohannem filiū zachariæ in uoce angeli ad nun
tiationem emissum. Non solum uerbum caro factū. sed corpus
dñi in omni uerbu diuinæ uocis animatū. In iust. euange
licæ prædicationis ostendit. Ut qui hæc legens sciat.
cu in iust. carnis in dño. & ih̄u aduenientes ab itaculum
caro deberet agnoscere adq; in se uerbum uoces quod in
consonantibus; p̄diderat inuenire; Deniq; & p̄fecti euangelii
opus intrasset ab baptisate dñi p̄dicare dñm inchoans. Non la
borauit natiuitatem carnis quā in prioribus; uiderat dice
re; sed totus in exprimens expositionem deserti ieiunium
numeri. temptationem diabali. Congregationem bestiarū.
& ministeriū p̄tulit angelorū. ut instituens nos ad intelle
gendum singula in breui. & p̄pingens. nec auctoritatem
factæ redemeret & p̄ficiendo operi plenitudinem n̄ negaret.

- qua*
xxxvi. In potestate haec dñs faceret a sacerdotib; arguitur
xxxvii. De parabola uineae locatae cultorib; dñi uel d' responsio.
xxxviii. De interrogacione phariseorū scilicet censum cesari dare.
xxxix. De septē fratribus unam habentib; mulierem (responsio uero dñi;
 & alterius interrogacionem qd esset primū mandicū in lege;
xl. Interrogatio dñi quomodo scribae dicunt xpm filiu esse ad.
xli. De muliere duominuta indi denario factanti;
xlii. De templi destructione
xliii. De signis nouissimis temporis.
xliiiii. De mulieris effundentis unguentū dñi capiti & iudae tra
 oratione & iudae traditione iudaeorūq; in lusione;
xlv. De passionē dñi & eorū que in ea gestasunt;
xlvii. De resurrectionē dñi & ubi mariae uel discipulis apparuit;

Explicit **EXPLICIT** capitula

INCIPIT EUANGELIUM S. MARC

Initium euangelii ihu xpi filii dei sicut scriptum est
 in esaiapropheta; Ecce mitto angelum meum ante fa
 tientiam qui preparabit uiam tuam; vox claman
 tis in deserto; parate uiam dñi rectas facite semitas eius;
 fuit iohannes in deserto baptizans & praedicans bap
 tismum paenitentiae in remissionem peccatorū; & egredie
 batur ad illum omnis iudaeae regio & iherosolimita
 uniuersi & baptizabantur ab illo in iordanis flumi
 ne confitentes peccata sua; Erat iohannes uestitus

R. i.
 L. iiii
 l. lxx.
 R. ii.
 L. viii
 l. vii
 l. x.
 R. iii
 L. viii
 R. iiii
 L. xi
 l. x
 l. xii.

non crediderunt; & dixit eis; Euntes in mundum
uniuersum. praedicare euangelium omni creatu-
rae; Qui crediderit. & baptizatus fuerit.
saluus erit; Qui uero non crediderit. condep-
nabitur; signa autem eos qui crediderint. haec
sequentur; In nomine dñi daemones eicient.
Linguis loquentur nouis. serpentes tollent;
& si mortiferum quid biberint. non eos nocebit;
sup egros manus inponent. & bene habebunt; &
dñs quidem ih̄s postquam locutus est eis. adsump-
tus est in caelum. & sedet ad dextris dī; Illi autem
profecti praedicauerunt ubique; dño coope-
rante. & sermone confirmante. sequentib;
signis;

EXPLICIT EUANGELIUM

SECUNDUM MARCUM

**INCIPIT INTERPRETATIONE NOMI-
NUM HEBRAICORUM & EUANGELII**

SCAE LUcae

P artur turum	In exodo
Q uia non in solo pane uiuit homo;	In deuteronomio
D ñm dñm tuū adorabis	In exodo
Q uod angelis suis mandauit.	In psalmo xc
N on temptabis	In exodo
S p̄s dñi super me	In isaia p̄
E cce mitto angelū meū.	In isaia p̄
D iligis dñm dñm tuum	In exodo
M ittam ad illos p̄phetas	In hieremia p̄
N on occides.	In exodo
Q ui ad omnia mea domus orationis uocabit;	In isaia p̄
L apidem quē rep̄bauerunt	In psalmo cxvii
D ixit dñs dño meo	In psalmo cxviii
E x p̄licit secundum	LUCAS

INCEPIT PRÆFATIO LUCÆ

Lucas s̄rus antiochensis. arte medicus discipulus apostolorum. postea paulum secutus usque ad confessionem eius. seruiens dño sine crimine. Nam neq; uxorem unquā habens. neque filios. septuaginta & quattuor annorum. obiit in bithynia. plenus spū sc̄o. qui cum iam scripta essent euangelia. p̄ matheum quidem in iudæa. p̄ marcum autem. in italia. sc̄o instigante spū.

9
Lxvi De muliere & fratribus septem.
Lxvii De duobus minutis uiduae.
Lxviii De templa ruina consumationis mundi.
Lxviiii De prodicionem iudae.
Lxix De dominica caena.
Lxx De oratione dñi & traditione.
Lxxi De dñi passione.
Lxxii De resurrectione sc̃a & de duobus discipu-
lis & ubi subito medio discipulorum dñs appa-
ruit.

EXPLICUNT CARTULA

INCIPIT EUANGELIUM

SECUNDUM LUCAM;

Lⁱ **Q**uoniam quidem multi conati sunt ordinare
narrationem ^{rerum} quae in nobis complete sunt.
rerum. sicut tradiderunt nobis. qui ab initio
ipsi uiderunt. & ministri fuerunt sermonis.
uisum est & mihi adsecuto a principio. omni-
bus diligenter ex ordine tibi scribere opti-
me. theophile. ut cognoscas eorum uerbo-
rum de quibus eruditus es ueritatem;
Fuit in diebus herodis regis iudaeae sacer

Lxi.
m. xii.

dignus soluere corrigiam calciamentorum eius.
Ipse uos baptizabit in spū scō. & igni; **C**uius uen-
tilabrum in manu eius. & purgabit aream suam.
& congregabit triticum in horreum suum; Pale-
as autem combur & igni inextinguibili; Multa
quidem & alia exortans euuangelizabat popu-
lari; **H**erodes autem tetrarcha. cum corripe-
retur ab illo. de aerodiade uxore fratris sui. &
de omnibus malis. quae fecit herodes. adiecit
Et hoc supra omnia. & in clusit iohannem in car-
cerem; **F**actū est autem cum baptizaretur
omnes populus. & ihū baptizato & orante. ap-
tum est caelum. & descendit spū scō. corporali
specie. sicut columba in ipsum;

Lxii.
m. lxxiiij.
lxxv.

Quo ex caelo facta est.
tu es filius meus dilectus. in te con placuit mihi;

Lxxiii.
m. lxxv.
lxxvi.

Et ipse ih̄s erat incipiens. quasi annorum. xxx. ut
putabatur filius ioseph;

Lxxiiii.
m. lxxv.
lxxvi.

Qui fuit heli.	Qui fuit	Amos.
Qui fuit mathat.	Qui fuit	Naum.
Qui fuit Leui.	Qui fuit	hesli.
Qui fuit melchi.	Qui fuit	Naage.
Qui fuit Ianne.	Qui fuit	math.
Qui fuit Ioseph.	Qui fuit	mathathiae.
Qui fuit. mathathie.	Qui fuit	Semer.

f.102r – Généalogie de Joseph selon Saint Luc.

anna quid est

Nazaréth munditiæ

Salm. pugilli siue uole aut ostus aquarum
quod breuius grecè dicitur brionta;

Sichar conclusio autremus corruptæ autē
prosichem quæ trās fertur inumeros
ut sichar legeretur usus obtinuit;

Silio missus. **EXPLICIT;**

TESTIMONIA QUÆ SUNT IOH

Zelus domus tuæ comedit me. In psalmo lxxviii.

Panem de caelo dedit eis. In psalmo lxxvii.

Erunt docibiles dī. In isaia p.

Dñe quis credidit auditu nrō. In isaia p.

INCIPUNT CAPITULA SECŪD IOH

I ubi iohannes testimoniū perhibebit de xpō

II ubi iterū dicit ecce agnū dī qui tollit peccata mundi.

III ubi duo discipuli iohannis secuti sunt dñm

IIII ubi ihs aqua uinum fecit.

V ubi uidentes ementesq; templo pellit.

VI ^{accidit ioh} ubi dicit soluit templum.

VII ubi dicitur de nicodimi conuersione.

VIII ubi iohannes baptizat accidit non sum ego xps

IX ubi de muliere samaritana

X ubi dñs dicit pph&am sine honore filiū quære
gulusat

XXVIII Ubipacem suam discipulis relinquit;

XXVIII Ubidicit. ego sum uitis uera & pater meus agricola.

XXX Ubidicit dñs cū uenerit paradisi ille testimonium

XXXI De commendatione discipulorū **U**perhibebit.
clarifica filium tuum.

XXXII Pater scā serua eos in nomine tuo. quos dedisti mihi;

XXXIII Ubidñs ad annam dicitur.

XXXIII Passio dñi

XXXV Ubidñs resurgens ianuis claus discipulis appa
ruit. Item post dies octo. similiter tertio. quae
ad mare tiberiadis piscantibus apostolorū se pra
buit & p̄ro dicit pasce oues meas;

INCIPIT EUANGELIUM SECUNDI IOHANNEM;

In principio erat uerbum; & uerbum erat apud
dm̄. & dñs erat uerbum; hoc erat in principio
apud dm̄; Omnia per ipsum facta sunt. & sine ip
so factū est nihil; Quod factum est. in ipso uita
erat; & uita erat lux hominum. & lux in tene
bris lucet. & tenebrae eam non conpraehen
derunt; fuit homo missus a dō. cui nomen erat
iohannes; hic uenit in testimonium. ut testimo
nium perhiberet de lumine. ut omnes crederent
per illum; Non erat ille lux. sed ut testimonium
perhiberet de lumine; Erat lux uera. quae in

**INCIPIT CARTULARE LECTONUM
EUANGELIORUM DECIR CULO
ANNI.**

Idest in uigil natat dñi denocte. secđ lucam. cap. iii.
Exit edictum acaesare agusto. usq; pax hominibus boneuot.

Item ad scđm anastasiā secđ lucam. cap. iii. Pastores loq;
bantur adinuicem. usq; sicut dicitur est ad illos;

Item ad scđm p&ru secđ iohannem cap. i. In principio erat
uerbum. usq; plenū gratia & ueritatis

In nat scđ stephani secđ matheum. capitulo. ccl. ^{In medio}
Dicebat ih̄s tur-bis iudaeorū. usq; benedictus qui uenit in no. ^{ex cerni}

In nat scđ iohannis apt. secđ iohannem. cap. ccxxxii. Dixit ih̄s
p&ro sequereme. usq; scimus quia uerū est testimonū eius. ^{duos ppi}

In nat Innocentiū. secđ math. cap. vi. Ecce angelus dñi in som
nis apparuit ioseph. usq; qm̄ nazareus uocabitur;

In nat scđ siluestri. secđ matth. cap. cclxiii. Dixit ih̄s discipu
lissis. uigilate q̄a nescitis. usq; sup omnia bona sua constituit eū;

In octabas dñi ad scđm mariā ad mastires. secđ lucam cap. iii.
Cum consumatis dies octo. usq; gloria plebi tuae israhel ..

Dominica post nat dñi. secđ lucam cap. iii. Erat ioseph & ma
ria matribū mirantes sup his q; dicebantur de illo. usq; & gratia di

In uigilia de teophania in edesia scđ p&ri. secđ matth. serax in illo
cap. vi. In illo tempor. defuncto herode. usq; nazareus uocabitur

In teophania secđ mattheū. Cap. iii. Cum natus esset ih̄s in b&h

f.185r – Cartulaire de la lecture des Évangiles au long de l’année.

Item in testa o scrutinio secū luc cap cxxvi.
Afferebant ad ih̄m infantes. usque talium
est enim regnum dī;

**EXPLET CARTULARŪ EUANGE
LORUM ANNI EREUL**

f.201v – Fin du cartulaire et de l'ouvrage.

